

VORM

VORM

uitgave van de vakbond leerkrachten aruba

4e jaargang, no. 3 — maart 1973

eigenlijk wat komen de MACAMBA'S hier doen?

kunnen ze niet in nederland blijven?

De Eur.-Nederlandse sectie van de Koninkrijkscommissie heeft aangekondigd op de eerstvolgende bijeenkomst van de commissie met een ontwerp voor een gewijzigd statuut te komen, het z.g. „Statuut van lichtere konstruktie." De Antilliaanse sectie daarentegen schijnt nog niet helemaal gereed te zijn met zijn plannen op dit punt.
Daarover is nu enige paniek ontstaan op de Antillen. In verschillende dagbladen werd reeds de vrees geuit, dat de Antillianen overrompeld zullen worden door de kant en klare plannen van de Eur.-Nederlandse partner.
Door een gelukkig toeval kwamen wij in contact met enige jeugdige Arubanen, nu nog actief in de brugklas, die bereid bleken de taak van de vertwijfelde commissie over te nemen. Gevraagd naar hun ideeën over de toekomstige status van de Nederlandse Antillen, werden wij overspoeld met een verfrissende stortvloed van scherp omlijnde plannen, eisen, wensen en voorstellen. Hieronder geven wij daaruit een kleine selectie, waarbij terwille van ons blad ruime aandacht is besteed aan de onderwijsparagraaf. Het is duidelijk, dat de Eur.-Nederlandse partner nog harde onderhandelingen te wachten staan.

j. jutten •

junior heronimo, 12 jaar:

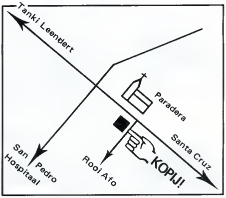
„De macamba's moeten weg van hier.
Aruba moet niet meer aan Nederland behoren. Ze willen op Aruba werken omdat f. 1,— van hier f. 2,— daar in Nederland is. En ze zijn bang dat Aruba niet meer aan hen behoren omdat Aruba hier één van de grootste raffinaderij heeft."

luisito statia, 15 jaar:

„We wonen op Aruba, een mooi klein eilandje die bij de Antillen behoort. We zijn blij dat we op een eiland als Aruba woont, maar niet wij alleen zijn blij met Aruba, maar ook de macambas uit Nederland en de nederlanders want ze komen hier om in de zon te lopen en om geld te verdienen maar ze mogen ook als werkers en als toeristen maar sommigen willen baas spelen op Aruba ze willen op de mensen recht hebben en ze willen dat alles wat ze zeggen wordt gedaan maar wij op Aruba vindt dit niet leuk want we zijn Arubaan en we laat geen persoon als wij baas over ons spelen en als ze komen willen ze dat we hun tallen leren: op verschillende scholen spreken ze nederlands maar dat vind wij niet leuk want we wonen op Aruba en niet op Nederland we willen ook ons eigen taal spreken in de klas."

vorm deze maand

Het aprilnummer sluit op 28 maart.
Kopij naar Paradera 82.

eric soemers, 13 jaar:

„Zoals jullie weten, zijn er veel macamba's op Aruba. Bijna alle macamba's bekleden een hoge functie, omdat ze in Nederland goede school krijgen. Soms zeggen die nederlanders een woordje papiaments dat op chinees lijkt. Ik heb wel eens gehoord van dat nederland van Aruba weg zou gaan en dat nederland met Venezuela zou samen komen, maar dat zou ik nooit willen, want ik ken geen woordje spaans spreken."

ayza laclé, 14 jaar:

„Ik vind een macamba niet leuk. Omdat ze vervelend is want zij moest alles doen. Ze denken dat ze meer mensen zijn dan een Arubaan alleen omdat ze meer weet dan een Arubaan. We willen los zijn van Nederland. We willen zelf alles doen; want we hebben hier ook knappe mensen niet alleen in Nederland zijn dat.
Ik denk dat Nederlanders toch hetzelfde betekent als macamba's."

gabby spellen, 13 jaar:

„. . . vind ik best dat er papiaments op alle scholen kan komen want papiaments is een taal dat we hier op Aruba gebruiken waarom mag er geen papiaments op de scholen gepraat worden? Eigenlijk wat komen de macamba's hier op Aruba doen kunnen ze niet in Nederland blijven?"

judith vries, 15 jaar:

„In Nederland praten ze Nederlands op school. Maar ze leren Duits, Frans enz.
Zo moet het hier ook zijn. In de klas onder de les moest Papiament gesproken worden. Spaans, Nederlands, Engels enz. moesten alleen maar vakken zijn om te leren en kennen. Er zijn weinig Arubanen die goed Nederlands kunnen spreken maar ook niet goed gebruiken en begrijpen. Dat is de fout, als men iets niet kan begrijpen. Begrijpen is iets heel belangrijks in ons leven.
Ik ben nooit in Nederland geweest daarom kan ik niet viez van Nederland praten. Want messchien zou ik fouten zeggen dat niet waar zouden zijn. Wat is Flikker?"

redactie: j. jutten, m. wever, g. j. kolmus, o. uyen, mej. e. polak, m. kok, mevr. t. van steen-jansen
redactieadres: paradera 82
financiële leiding: o. uyen, rooi bosal 20
bank: a.b.n., banknr. v. 62583 t.n.v. „vorm"
layout: j. en r. de graaff
tekeningen: j. g. m. strick
omslagontwerp: j. g. m. strick
drukkerij: v.a.d.

abonnementen (op aruba alleen voor personen buiten het onderwijs): f. 15,— per jaar.

hoofdbestuur via:

voorzitter: p. e. croes, emmastraat 40, tel. 1790
secretaris:
penningmeester: j. van dijk, p.o.b. 517
leden: j. j. n. kuiper, v.w.o./h.a.v.o.
mevr. c. norder, ledenadm. en mavo
mevr. t. van steen-jansen, n.o.
j. heyer, b.b.o.
h. oplaat, b.o.
c. betram, b.o., wnd. secretaris
mejuffr. m. pieters, v.o.

bestuursadres: p.o.b. 582, oranjestad
vergaderplaats: commercial building, wilhelminastraat

ruben zambrano, 13 jaar:

„Want als je naar Nederland zou gaan en een school van papiaments zou zetten dan vinden de kinderen het niet zo leuk ook.

esther bremer, 13 jaar:

„De meeste talen zijn wel moeilijk, b.v. wiskunde en Nederlands."

sofia de cuba, 13 jaar:

„Sommige leerlingen kunnen goed Nederlands praten maar ze zijn bang. Ze durven geen nederlands te praten, want ze dachten dat de andere leerlingen hun fouten uitlachen. Ik durf ook geen nederlands te praten."

maria ridderstaat, 14 jaar:

„Als een macamba tegen een Arubaan aankwam, de Arubaan praat tegen de macamba's papiaments de macamba's zeg wat zeg je ben je idioot ik kan je niet verstaan. De Arubaan zegt jij ben idioot want ik praat papiament en nederlands alle twee maar jij praat alleen maar nederlands."

vilma kock, 14 jaar:

„Ik zou nooit met een macamba willen trouwen, want in Nederland baden de macamba's één keer per week, soms één keer per maand. Maar hier op Aruba niet, hier baden de mensen twee keer per dag, soms drie zelfs.

rose ollivierre, 15 jaar:

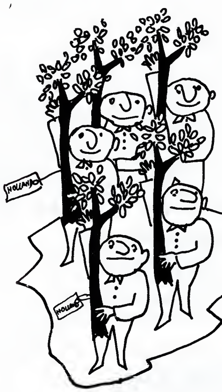
„Ik zou willen dat alle onderwijzers lief moesten zijn. Dat de school beter uitzag. Dat de klas van tapijt waren en met airco. En ook dat de klassen een beetje hipie eruitzag. Op de speelplaatsen mooie bloemen waren en dat de hekken een beetje mooi uitzag."

adilia ridderstap, 13 jaar:

„De leerlingen van de school moet niet slordig op school komen, want daarna krijgen ze niet goed punt voor hun vak."

sonia wever, 14 jaar:

„Ik zou een Juffrouw willen zijn. De kinderen moeten dan in de klas alleen nederlands praten op het plein mogen ze praten wat ze willen. En als een van de meisjes brutaal praat tegen de Arubaanse Juffrouwen dan gaan ze meteen naar huis. Met de macamba's niet want alle macamba's zijn brutaal, dus als een meisje brutaal praat tegen een meneer macamba dan krijgt ze alleen straf. Ik wil een ARUBAANSE juffrouw zijn."

bennie oei, 13 jaar:

„Ik vind dat Nederland Aruba veel meer moet helpen. Bijv.: de herbebossing van Aruba. De mensen uit Nederland hebben er immers heel vroeger voor gezorgd dat de bomen grotendeels van het eiland verdwenen zijn. Kan er in Nederland geen collecte gehouden worden?"

elsie rasmijn, 14 jaar:

„Nederlands is een goeie taal, papiaments is geen taal. We konden wel papiaments op school praten, maar het was de fout van de Arubianen, ze waren veel te luî om boeken te drukken voor ons."

jolanda kelly, 14 jaar:

„Het is niet goed als Aruba van Nederland los gaat, want anders moet Aruba alles zelf doen."

macario margaretha, 14 jaar:

„Aruba wordt in de laatste dagen slechter en slechter. Ze krijgen geen vlees meer van Venezuela, bijna niks. Dat is de schuld van zichzelf want ze willen niet meer tot Nederland behoren. Ze willen een republiek. Hoe kan dat nou? Zonder geld zonder niks stomme Arubanen. Ze hebben niet eens een scheepje, Aruba heeft niks. Lago is niet van hen en Elmar is niet van hen. Een ding willen ze hebben, vrij van Curaçao. Goed, die Mep druk zulke stomme gedachten in hun hoofd. Kijk na een paar dagen wat met ons gebeurt.

En de Arubanen die naar Nederland gaan willen direct gaan trouwen net alsof ze nooit een lekker meisje of jongeman in z'n leven hebt gezien. Ze kunnen wel trouwen maar met de verstandig Macamba's niet.

hortencia maduro, 14 jaar:

„Er zijn veel macamba's op Aruba. Bijv. op de scholen, op de straten, in de kerken en ook in de carnavals zien we ze. Ik vind niet goed dat Aruba van Nederland moet lossen, want nog beter in handen van Nederland dan in handen van Curaçao."

nelson rosenberg, 13 jaar:

„Er gaan ook veel mensen naar Holland om voor onderwijzer of onderwijzeres gaan studeren. Dat komt omdat de 15e december statuutdag is. Sommige makamba's houden van de Arubanen en sommige Arubanen houden ook van de Makamba's. Meisjes en jongens. En ook het statuut is heel belangrijk, want op statuutdag is iedereen vrij."

luisito statia, 15 jaar:

„We weten allemaal dat men zegt dat misschien Aruba van Nederland los gaat maar dat kan onmogelijk want als Nederland Aruba niet geholpen had was Aruba niet zo vooruitgegaan met industrie enz. en als het voor Nederland niet was had Aruba geen hospitaal geen vliegveld en we weten dat Nederland Aruba veel heeft geholpen met geld en voedsel en we weten dat Nederland veel arubanen help met hun studie: waarom willen de mensen van Aruba Nederland zo bedanken: dat kan niet want je moet ook denken aan je kinderen die nog moeten groeien en vechten voor hun brood dus zèt handen met elkaar zodat Aruba niet los van Nederland komt."

irene hart, 15 jaar:

„Ik zou een Juffrouw willen zijn, om de kinderen te leren. Ik ben blij dat ik een Arubaan ben en dat ik op Aruba woon. Dan zal ik de kinderen van Aruba leren niet om de macamba's te haten, maar te danken wat voor ons gedaan hebben, dat de macamba's ons helpen, wat we nodig hebben krijgen we van Nederland."

emile de cuba, 14 jaar:

„En de meeste Arubanen willen dat de Macamba's van Aruba weggaan. Maar dat kan niet want alles wat Aruba nodig heeft moet Nederland betallen. Aan het eind wil ik zeggen dat alle mensen voor mij hetzelfde is."

bestuurs-mededelingen

secretaresse

Met ingang van donderdag 1 maart j.l. is de nieuwe VLA-secretaresse mevr. I. Alexander-Croes met haar werkzaamheden begonnen. Het VLA-kantoor, gevestigd in het Commercial Building (ex-Antilliaanse Bank Unie) aan de Wilhelminastraat is dus gedurende kantooruren voor de leden geopend.
Met ingang van 1 maart zal ons kantoor dus als verzamelpunt van aktiviteit gaan fungeren. In eerste instantie dienen vragen, opmerkingen, problemen dus op ons kantoor terecht te komen.
Helaas hebben wij nog niet de beschikking over telefoon. Wij hopen dat wij m.m.v. de telefoondienst hier spoedig over beschikken kunnen (oude aansluitingen zijn nog aanwezig).
Secties en werkgroepen, die in het VLA-kantoor willen vergaderen, kunnen de sleutel afhalen bij de secretaresse.

vla-aktiviteiten

Het hoofdbestuur vergaderde de afgelopen maand met de redactie van Vorm. Het ging mede over een betere communicatie met de bondsafdelingen. De mogelijkheid zal worden geopend voor *niet-VLA-leden buiten het onderwijs* die woonachtig zijn op Aruba een *abonnement* op Vorm te nemen.
Voorts kunnen VLA-leden kleine advertenties (Vormpjes) tegen een minimale vergoeding in het blad plaatsen. Nu Vorm gelezen, zo niet gespeld wordt is dit adverteren zeker aan te bevelen.
De organisatie, waarbij vooral gestreefd wordt naar een zo informeel mogelijke werkwijze, is als volgt:

1. Financieel beheer: O. Uyen
2. Vormgeving: J. de Graaff
3. Tekenaar-cartoonist: J. Strick
4. Redactioneel: J. Jutten, M. Kok, G. J. Kolmus, mej. J. Polak, mevr. T. van Steen-Jansen, M. Wever.

de vla en de ddt

Zoals u uit de plaatselijke pers heeft vernomen, heeft de VLA gereageerd op de verstrekking van DDT op de Arubaanse scholen. De VLA stelt, dat zij hiertoe gerechtigd is, daar in artikel 3 van de statuten vermeld is, dat zij behalve werkzaam te zijn voor de belangen van haar groep, zich ook wil inspannen voor de belangen van de gemeenschap. De VLA houdt zich dus vooral bezig met al die instanties, die met onderwijs te maken hebben. De VLA constateert dat in september 1972 DDT op de scholen uitgereikt werd. Het waarnemend hoofd van de Gezondheidsdienst maakt bekend, dat hij er niet van overtuigd is, dat DDT een levensgevaarlijk gif is, maar dat hij er wel mee eens is, dat DDT bijdraagt aan de toenemende vervuiling van de wereld. Om deze reden werd de verstrekking van DDT stopgezet. In gesprekken is er zelfs sprake van (of is zelfs afgesproken?) dat de nog aanwezige DDT in een diepe put gedumpt zal worden, waarna de put met cement afgesloten zal worden.
Echter in februari 1973 werd er weer DDT verstrekt. Het in de Amigoe van 13 september 1973 medegedeelde geldt blijkbaar niet meer. De VLA, leerkrachten en ouders zijn hiervan niet op de hoogte gesteld! De verstrekking van DDT geschiedt zonder enige motivatie.
De VLA wil ertoe bijdragen, dat onze wereld niet verder verontreinigt. Zij deed daarom deze oproep om:

1) de overheid, gezondheidsdienst en de bevolking wakker te schudden,
2) te waarschuwen voor de gevaren, die het gebruik van DDT op langere termijn met zich meebrengt,
3) te bevorderen, dat onschadelijke middelen gebruikt worden om de hoofdluis te doen verdwijnen.

vla en sport

A. Ten aanzien van de jaarlijkse sportweek tussen Tankers en Cruisers in de paasvakantie deelt de VLA mede, dat er reeds een commissie gevormd is, die een en ander voorbereidt. Het bestuur zou graag zien, dat zoveel mogelijk leden participeren.

B. Teachter United, Dosva en Pova organiseren voor de 2e maal een driekamp, bestaande uit een twaalftal sporten. De VLA-leden, die zich via T.U. opgegeven hebben om aan deze driekamp deel te nemen, wensen wij veel succes toe. ALLE VLA-leden zijn voor de slotavond op 31 maart in het Dosva-gebouw uitgenodigd.

vergaderschema hoofdbestuur

8 maart:	HB-voorbereiding Algemene Jaarvergadering
15 maart:	HB met schoolbesturen
29 maart:	Algemene jaarvergadering
5 april:	HB met G.O.O.P.-commissie
12 april:	Interne organisatie van de bond

c. betram •

ledenadministratie

Afschrijvingen per 1 februari 1973:

kleutersectie:
C. Arends-Erasmus
N. Arends
A. Kelly
A. Laclé-Frigerio
J. E. Volkerts

B.O.-sectie:
M. T. Maduro-Maduro
J. Nicolaas-Bleque
M. R. Wernet-Maduro

Op verzoek een lijst van *nieuwe* leden vanaf *1 aug. 1972:*

Kleutersectie:
A. E. Habibe
Y. E. Chase
H. D. Kuiperdal
F. H. Albers-Duits

B.O.-sectie:
R. Duarte-Obers
M. C. Falconie
M. Frank
N. le Grand
H. I. Hennep
H. Hermsen
R. R. Kelly
M. D. Kelly
J. B. M. Klappe
A. T. Koole
J. Kramers
A. A. Krozendijk
M. J. de Langh-Dumfries
M. E. Leito-Ortela
S. Leonora-Wernet
F. A. Leslie
S. Lumenier
W. Mac Donald
M. A. M. Maessen
V. S. Martis-Martis
C. Th. Piternella
I. G. Ras-Richardson
E. J. Raymann-Marchena
J. Richardson
E. S. Rincones
A. Thie
A. M. D. Thiel
G. J. M. Timmermans
J. M. Tromp
W. Versleyen-Janssen
S. Versleyen
H. Vishnudatt
F. Werleman
J. Wever
V. Wever
I. Yanez
H. Barson-Bakker
W. Aalbers
I. Aalbers-Wolters
L. J. H. Andres
W. Andres-Ogink
E. Bailey-Gibbs
J. Barson
T. Boekhoudt
T. Boer
A. van Borren
A. M. Conrades-del Prado
J. J. Coutink
M. S. Croes
F. J. Croes
E. C. Croes
Y. Dirksz
G. Donata
T. Neuman-Tromp
J. de Palm
H. J. G. Pereira
G. L. Peterson
M. C. A. Petronia-Heesakkers

Sectie B.B.O:
C. v. d. Linden

Sectie MAVO:
F. J. de Goey
G. Harms-Nicolaas
mevr. Tchong-Engels

Sectie N.O.:
L. Boersma
R. A. E. Dreischor
W. C. C. Leong
V. Maduro-Quast
J. Manders
H. E. Mensonides-Groothuize
L. A. F. Ng
N. R. Petronia
G. D. v. d. Putten
E. Quant-Goeloe
D. L. Rovelet
J. Stap
B. T. Vloemans-Broerse
S. F. A. v. d. Werf

Sectie V.W.O.:
A. L. Boks
P. P. Dümpel
C. J. Hey
B. L. v. d. Linden
U. D. N. Matthew
P. Pronk
G. W. Vosselman

Nieuwe leden per 1 maart 1973:

Mavo-sectie:
mevr. Dekkers-Maduro

V.W.O.-sectie:
A. H. Hoevertsz

mededelingen

Per 1 maart gaat de ledenadministratie naar het VLA-kantoor, Commercial Building in de Wilhelminastraat Oranjestad. Alle adreswijzigingen, afschrijvingen, aanmeldingen, veranderingen van school, repatriëring enz. enz. aldaar opgeven. Schriftelijk of mondeling tijdens kantooruren. Er is nog geen telefoon. Ook de technische verzorging van TUSSENVORM gaat per 1 maart via het VLA-kantoor. Klachten over verzending ook aldaar opgeven. Het bestuur blijft de *inhoud* van *Tussenvorm* verzorgen.

f. norder-veenstra •

HERHAALDE OPROEP

Het hoofdbestuur van de Vakbond Leerkrachten Aruba VLA nodigt hierbij alle leden uit tot het bijwonen van de

ALGEMENE JAARVERGADERING
te houden op
donderdag 29 maart 1973
in de
CAS DI CULTURA
Aanvang: 20.00 uur

1. **Opening**
2. **Bestuursmededelingen**
3. **Notulen**
4. **Correspondentie**
5. **jaarverslag secretaris**
6. a. **verslag kascommissie 1972**
   b. **jaarverslag penningmeester**
   c. **begroting 1973**
   d. **benoeming kascommissie 1973**
7. **Verslag redactie**
8. **Kandidaatstelling**
9. **Bestuursverkiezing**
10. **Huishoudelijk reglement**
11. **Rondvraag**
12. **Sluiting huishoudelijke vergadering**

Ten aanzien van punt 8 en 9 van de agenda: Vogelzang, die statutair aftredend was, heeft medio oktober 1972 ontslag genomen als secretaris. De leden kunnen tot vlak voor de verkiezing kandidaten stellen. Iedere kandidaatsstelling moet ondersteund worden door minstens 5 leden van de VLA.

NO LUBIDA DI BINI, TENDE !

van de sekties

zuster ludwigis: bedankt!

SECTIE V.O. neemt afscheid van een actieve collega, die zich per 1 mei 1973 uit het onderwijs terugtrekt.
Na 38 jaar voor de klas te hebben gestaan, gaat zuster Ludwigis van een welverdiende rust genieten. In juni 1966 is ze op de Jacinta Kleuterschool te Dakota komen werken, waar ze op het ogenblik nog werkzaam is.
Hiervoor heeft ze nog bij het basisonderwijs gewerkt en ze heeft ook les gegeven aan de opleiding voor kleuterleidsters. Zo gezien heeft zuster Ludwigis deze rust dubdel en dwars verdiend.
Wij willen zuster Ludwigis namens onze sectieleden van harte danken voor haar medewerking aan ons Arubaans onderwijs.
Wij hopen, dat ze met een blij gevoel zal terugdenken aan de prettige ogenblikken beleefd in het onderwijs met onze jeugd.
Nogmaals van harte dank.

secr. m. curiël •

jaarvergadering sektie basisonderwijs

gehouden op 31 januari 1973 in de bovenzaal van het CCA Oranjestad.

Toen bij de opening van de vergadering door de voorzitter de heer Tjin Kam-Yet geen quorum aanwezig was, verdaagde deze de vergadering tot 8 uur. Er waren toen 11 leden en 7 bestuursleden. In zijn openingswoord dankte de voorzitter alle helpers van het sectiebestuur in het afgelopen jaar, maar moest helaas ook meedelen dat de communicatie met de contactpersonen niet optimaal is. Speciale dank was bestemd voor de heer Betram, voor het vele werk dat hij voor de sektie heeft verricht. Momenteel is de heer Betram wnd. secretaris van het hoofdbestuur en zal het sektiebestuur verlaten bij een eventuele verkiezing tot secretaris van het hoofdbestuur.
In het afgelopen jaar zijn er helaas veel mutaties in het bestuur geweest, nl. frère Theodoor ging met verlof, de heer Rasmijn bedankte wegens studie in Nederland, mej. Schwengle wegens gezondheidsredenen en mej. Emers wegens drukke werkzaamheden.
Hun plaatsen werden ingenomen door de heren Ras, Weustink en Van Damme als waarnemend bestuursleden.
Na voorlezing werden de verslagen over 1972 van secretaris en penningmeester goedgekeurd. Vervolgens werd overgegaan tot de bestuursverkiezing. Alle bestuursleden waren statutair aftredend. De heer T. M. Croes was niet herkiesbaar. Er waren drie kandidaten opgegeven, maar deze waren niet op de vergadering verschenen en werden dus niet verkiesbaar gesteld. De heer J. Barson stelde zich op de vergadering kandidaat en werd tot bestuurslid gekozen. De waarnemend bestuursleden, Ras, Weustink en Van Damme werden eveneens gekozen, terwijl de heren Betram en Oplaat herkozen werden.
Bij schriftelijke stemming werd de heer R. N. Tjin Kam-Yet als voorzitter herkozen.
Aangezien frère Alexius niet meer aanwezig was las mej. Moen het verslag van de kascommissie voor. De aanwezigen keurden het goed.
Bij de rondvraag werd o.a. het ongenoegen geuit t.a.v. de Nivo-test rekenen en de steekproef taal, welke op 24 en 25 januari in de 5e klassen gehouden zijn. Hierover zou een vergadering belegd worden met de betrokken leerkrachten.
Hierna werd de vergadering door de voorzitter gesloten.

h. van damme •

gesprek inspectie en dagelijks bestuur sektie b.o.,

aangevuld met een commissie van afgevaardigden op 19 februari.

N.a.v. een vergadering met de 5e-klasleerkrachten in de Kukwisa school op 7 februari j.l., was een gesprek aangevraagd met de inspectie over de onlangs gehouden Nivo-test Rekenen en de Steekproef Taal. Vooraf was een motie verstuurd, waarin deze leerkrachten hun afkeuring uitspraken over de aanbieding, de vorm en de kwaliteit van beide werkstukken.

Tijdens het onderhoud werd uiteengezet, dat het werk onverzorgd en vaak onduidelijk was, hetgeen aangetoond werd aan de hand van de opgaven. Ook waren de correctiemodellen op sommige punten onvolledig of onjuist. De heren Peterson en Rosenstand gaven toe, dat de meeste bezwaren gegrond waren; tijdgebrek zou hiervan oorzaak zijn.

Hoewel opgezet door het P.D.B., een landsinstantie, hadde de heren de tests *per toeval* ontdekt bij een dienstbezoek aan Curaçao. Een duidelijk bewijs van gebrekkige communicatie. Tevens stelde de heer Peterson, dat medewerking aan deze testen volledig *vrijwillig* is; dit als nuttige informatie voor de toekomst. Na enig aandringen kwam de slotconclusie van de inspectie: „We kunnen deze test als een mislukking beschouwen".

De aktie van de 5e-klasleerkrachten bewijst, dat zij althans niet ingeslapen zijn en met gezamenlijk optreden resultaat hebben gehad.

h. van damme •

n.o.-sektie

Ingaande 5 februari 1973 is het N.O.-sektiebestuur samengesteld uit:

voorzitster:	mevr. T. van Steen, Rooi Santo 25
secretaresse:	mej. M. Rovelet, Dirkszstraat 17, Tel. 6357
penningmeesteres ledenadministratie:	mej. J. Francis, Paradijsheuvelstraat 5, Tel. 5205
commissaresse:	E. Dowling, N.C.C. 134, Tel. 7385
commissaresse: commissaris G.O.P.-lid	mevr. R. Celaire, Grenadaweg 21
Redaktielid Vorm:	de heer Fr. Bayens, Tamarijnstraat 64
Commissaris N.O.-afgevaardigde hoofdbestuur:	de heer H. ten Have

secr. mej. m. rovelet •

mavo-sektie

Verslag van de Jaarvergadering Mavo-sektie VLA, gehouden op 23 januari 1973, in het Centro Educativo.

De jaarvergadering werd bezocht door 27 leden, hetgeen een verheugend aantal genoemd mag worden (het vorige jaar waren er 17!).
In haar openingswoord meende de voorzitster, mej. Schaap, de vlaleden in drie groepen te kunnen verdelen: de *geweldigen* (de mensen van het hoofdbestuur, G.O., R.P.C. enz.), de *trouwhartigen* (het sektiebestuur en de aanwezige leden) en de *afzijdigen* (die het allemaal wel geloven). Gelukkig dat er nog steeds „geweldigen" zijn!
De notulen van de vorige jaarvergadering werden voorgelezen. Als er collega's het *ziekenhuis* indraaien, zal het sektiebestuur trachten een *attentie* te sturen (mits de c.p.'s het bestuur tijdig op de hoogte stellen!).
Van het jaarverslag kregen alle aanwezigen een exemplaar. De heer Hogesteeger informeerde naar de resultaten van het gesprek met de directie van het Colegio Arubano over het aannemen (of niet-aannemen) van mavo 4-geslaagden in havo 4. Er dient meer samenwerking te komen tussen het mavo en het havo. Het sektiebestuur zal trachten een *discussie*avond leraren mavo 4 en havo 4 te organiseren. Noodzakelijk is natuurlijk de medewerking van de havosektie.
Het financieel verslag en de begroting voor 1973 werden vrij vlot goedgekeurd. De kascommissie, bestaande uit zuster Hélène, mevr. Kelkboom en de heer De Graaff hadden — door een verzuim van het bestuur — de financiën nog niet gecontroleerd. In het vervolg zal dit vóór de volgende jaarvergadering gebeuren.
Het nieuwe bestuur, bestaande uit mej. Schaap, voorzitster, mevr. Norder, mej. Perkins en de heren Groot en Thönissen, werd — bij gebrek aan tegenkandidaten — bij acclamatie verkozen.
De voorzitster dankte de aftredende bestuursleden (frère Arnold, J. Bosman, E. Dongen en A. v. d. Mheen) voor de prettige samenwerking en het verrichte werk en heette de nieuwe bestuursleden hartelijk welkom.
Rondvraag: de heer Gesterkamp zou het prettig vinden als er — evenals vroeger bij de AOB en Sint Thomas — weer een *opvangcommissie* gevormd zou kunnen worden die pas uitgekomen collega's uit Nederland of Suriname opvangt. Aan het hoofdbestuur zal gevraagd worden of het wellicht verstandig zou zijn per sectie een dergelijke commissie te vormen.
De heer Frielink vond, dat de contactpersonen de taak van de sektiepenningmeester aanmerkelijk zouden kunnen verlichten door te helpen de *contributie* te innen van de leden, wier contributie *niet automatisch* ingehouden wordt (er staat n.l. nog steeds een bedrag van f. 250,— aan — nog steeds niet — betaalde contributie over 1972 op de tocht!). Deze suggestie werd dankbaar aanvaard.
Er werd gevraagd naar een nieuwe *lijst* van *zaken*, die — op vertoon van de lidmaatschapskaart — *kortingen* geven aan VLA-leden.
De heer Verweymeren vroeg naar de taak van de *vakkencoördinator*. Verder merkte hij op, dat in de nieuwe salaristabellen de pensioengrondslagen niet zijn aangepast. (De pensioenen worden verhoogd met duurtetoeslag, hetgeen in feite voor ons voordelig is, omdat wij een lage pensioenpremie betalen. Men wacht op de komst van pensioendeskundigen uit Nederland, die een nieuwe pensioenregeling moeten maken). Een andere moeilijkheid ziet de heer Verweymeren in het feit dat de mavo- en de etao-examens in dezelfde tijd vallen, hetgeen moeilijkheden oplevert voor de collega's die aan beide takken van onderwijs lesgeven (oplossing: zelfstandige etao-scholen!). Achteraf is gebleken dat deze examens NIET in dezelfde tijd vallen).
Frère Arnold heeft vernomen dat het MAO (Middelbaar Administratief Onderwijs) tòch van de grond zal komen en wijst op het belang van handel in het vakkenpakket (zonder handel wordt men niet toegelaten).
Om half tien reeds kon de voorzitster — niets meer aan de orde zijnde — de vergadering sluiten, waarna men nog een gezellig uurtje doorbracht bij Kibaima's.

sektie vwo-havo-hbo

De sektie VWO-HAVO-HBO bevindt zich in rustig vaarwater. De golven die andere sekties af en toe danig in beroering brengen worden bij de „onderwijsadel" van Aruba (sjieke naam hoor!) slechts als ongevaarlijke rimpeltjes verwerkt. Wat, tussen haakjes, nog niet wil zeggen dat de sektie ingeslapen is. In het voorbije jaar was er voor de leden van de sektie een lezing en diskussie met de Antilles Planning Unit. Tevens werd door de sektie een konsept Akte van Benoeming voor het Colegio Arubano en de APA opgesteld.
Veel van de probleempjes waarvoor een sektiebestuur zich regelmatig ziet gesteld, worden op het Colegio Arubano opgelost door een lerarenraad. Deze laatste instantie is momenteel erg aktief i.v.m. het gewenste 7-vakkenpakket bij het eindexamen VWO (zie o.a. de publikaties in het lijfblad de Amigoe). De samenwerking tussen de VLA-sektie en de lerarenraad is uitstekend te noemen.
Het ledental van de sektie bleef in het jaar 1972, ondanks een groot aantal mutaties wegens vertrek en indiensttreding, ongewijzigd, n.l. 44. Hiervan ploeteren er 38 leden op het Colegio en proberen 6 leden zich verdienstelijk te maken op de APA.
Ook de jaarvergadering van de sektie verliep zonder problemen. Het beleid van het sektiebestuur werd goedgekeurd en de leden werden herkozen. Veel kritiek was er op de vergadering wel te horen over de geringe verhoging die de bevoegde leerkrachten bij de Avondhavo kregen.
Op 19 maart a.s. organiseert de sektie een onderwijsdag met als inleiders: E. O. Alberga (orthopedagoog), Drs. A. L. Boks, Dr. W. C. H. Driessen en Drs. G. J. Kolmus.
Het sektiebestuur ziet er momenteel als volgt uit:

Drs. J. Stekelenburg	voorzitter
Ir. J. J. N. Kuiper	sekretaris en hoofdbestuurslid
Drs. A. F. Vogelzang	penningmeester
A. F. M. Lohman	kommissaris
K. Romkes	kommissaris

COLEGIO A

Richard Harms, geboren op 24 maart 1937 (gefeliciteerd!) was een van de eersten die slaagden aan een Arubaanse h.b.s., toen nog een 3-jarige, verbonden aan het La Salle College.

Ging in '53 naar Nederland, Nijmegen, behaalde daar in '55 zijn h.b.s. b-diploma. Studeerde vervolgens twee jaar scheikunde, hetgeen niet zogoed ging. Zwaaide toen over naar de ANWB, waar hij een jaar lang op de kampeerkaartencentrale werkte. Dit bleek een uitstekende voorbereiding voor een wiskundestudie, die hij in '58 begon, in Delft. Behaalde achtereenvolgens zijn m.o. a in '61 en zijn m.o. b in '64. Ging daarna terug naar Aruba. Werd in '67 conrector van het Colegio Arubano. Sinds '72 rector. Net terug van verlof. Gehuwd, vader van twee kinderen.

„Op het Colegio Arubano worden de Papiamentstalige kinderen beslist niet gediscrimineerd. Bij de toelatingsexamens leggen wij zelfs vaak andere normen aan, wanneer wij b.v. merken dat een bepaalde zinsconstructie typisch Papiaments is. Desondanks blijft het een feit dat van de Nederlandstaligen 75% wordt toegelaten, terwijl van de Papiamentstaligen 50% wordt afgewezen."

Aan het woord Richard Harms, rector van het Colegio Arubano, die bij Mascaruba als hoofdrolvertolker in het stuk „Cactusbloem" grootse triomfen vierde, en die eens als 2e honkman bij Storks, met VLA-voorzitter Eddy Croes naast zich op het 3e honk, meedraaide op het hoogste niveau in de Nederlandse honkbalcompetitie.

„Ja, ik heb veel toneelgespeeld, maar die rol in „Cactusbloem" lag me wel het beste. Ik was daarin een ongetrouwde tandarts, die een verhouding begint met een meisje en haar vertelt dat hij getrouwd is. Na verloop van tijd merkt de tandarts dat hij werkelijk verliefd is op het meisje, vertelt haar dat hij eigenlijk ongetrouwd is en met haar wil trouwen. Het meisje gelooft hem niet en denkt dat hij het alleen maar zegt om haar te krijgen. Ten einde raad, laat de tandarts zijn secretaresse maar als zijn vrouw optreden en zo wordt het steeds ingewikkelder."

— U bent getrouwd meneer Harms?

Ja, we hebben twee kinderen.

Meneer Harms, onlangs stond er in de Amigoe boven een artikel van inspecteur van onderwijs R. Casseres: „Griezelige tendens bij VHMO. Kinderen uit zwakke milieus vallen af." Geldt dat ook voor het Colegio?

R.H. (peinzende blik): ....Ja...........

— Als we de leerlingenlijst van uw twee 5e klassen VWO eens nalopen, welk deel zou u dan tot de z.g. hogere sociale milieus rekenen?

R.H. (telt): Ongeveer de helft, dus 25 van de 50.

— En hoe ligt de verhouding Nederlands-sprekenden en Papiaments-sprekenden?

R.H. (telt de namen waarachter een N staat en dan de namen met een P erachter): Die verhouding is precies 18 - 18, de rest is anderstalig.

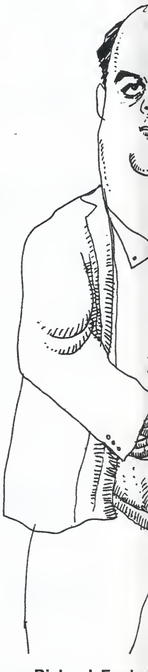
— In beide gevallen is de verhouding dus fifty-fifty, terwijl het aanbod Papiaments-taligen natuurlijk veel groter is.

R.H.: In dit verband wil ik er ook nog even op wijzen dat de stadsscholen percentagegewijs veel meer kinderen afleveren aan het Colegio, dan de buitenscholen, en dat van de stadskinderen 80% slaagt terwijl van de buitenkinderen 80 tot 60% zakt.

— Ziet het Colegio het ook als zijn taak om aan deze problematiek iets te doen?

R.H.: Ja; en dan zult u direct vragen: wat doen jullie dan? Wel, we hebben de begeleidingsuren in de brugklas en daar worden uiteraard vooral die zwakkerer leerlingen geholpen, die dreigen af te vallen. Ik vraag me ook af of we in de toekomst niet op een

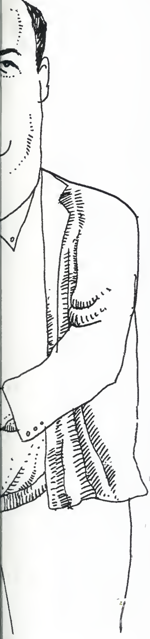
door

Richard Freder

RUBANO: goede kansen voor nederlands-sprekenden

jutten

Romulo Harms

andere manier moeten testen. Niet dat de huidige tests niet juist zijn, maar ze zeggen meer wat anderen met de leerling gedaan hebben. Ik wil graag weten wat ik in de toekomst van het kind verwachten kan. En verder, ja, het probleem doet zich pas de laatste jaren voor, er wordt veel over gepraat. Maar wat ik persoonlijk een gekke situatie vind, is de opbouw van ons leerlingenbestand. Normaal gaat die opbouw toch pyramide-gewijs: een brede laag van basisscholen, een wat smallere laag Mavoscholen, een weer smallere laag havo's en een smalle top VWO. Maar wat zien wij hier op het Colegio? In de tweede klas, dus na het brugjaar hebben wij op de havo-afdeling 43 leerlingen en in het VWO 72 leerlingen. En vorig jaar was het net zo.

— Hoe komt dat?

R.H.: Misschien wordt er verkeerd gedetermineerd, het is allemaal nog een beetje nieuw. Misschien zijn we wat te soepel met toelating tot het VWO. Misschien ook zijn de Mavo's te behoudend. Als er in een brugklas wordt beslist: dit is een havo-leerling dan gáát dat kind naar de havo, zonder meer. Door de Mammoetwet zijn alle scholen op Aruba immers één gemeenschap geworden. Maar in de loop van het jaar komen er ± acht over en aan het eind van het brugjaar een stuk of vier. Ik vraag me af in hoeverre de mavo's behoudend zijn en de goede leerlingen zelf willen houden.

— Elders op de wereld hoor je weleens van kritische lerarenorganisaties, die zich niet alleen met hun lessen, maar ook met de sociale problematiek van de leerlingen bezig houden. Is er op Colegio ook iets merkbaar dat daar op lijkt?

R.H.: Er is zeker sprake van een sociale bewogenheid onder de leraren. Twee jaar geleden is er onder de leraren een commissie ingesteld, die zich zou buigen over de achtergronden van de leerlingen, ook van hen die afvielen. Er waren direct verscheidene leraren die zich daar voor opgaven. Helaas is er niet veel uitgekomen. Wij houden ons nu nogal bezig met de 6 of 7 vakken, maar als dat eenmaal achter de rug is, zullen we ons zeker gaan richten op de problemen waar we thans over spreken.

— Er zijn mensen, o.a. I. van Wilgen in de Amigoe van 20 feb. j.l., die beweren dat de school deze problemen nooit kan oplossen, omdat het in wezen maatschappij-problemen zijn.

Bent u het daar mee eens?

R.H.: Ik geloof wel, dat, zolang er verschillen zijn in de maatschappij, je die ook op de scholen zult terugvinden.

— Vindt u, als de problemen aangepakt worden, dat de leraren ook buiten de school, in die maatschappij, actief moeten zijn?

R.H.: Dat geloof ik wel. Ik denk nu b.v. aan huisbezoek, want de ouders die bij ons komen, dat zijn vaak niet de probleemgevallen. Ook zouden we misschien werkzaam kunnen zijn in de buurtcentra, middels opleidingen de ouders wat meer onderwijs-minded te maken.

(vervolg op pag. 16)

Harms tegen ouder die zijn kind komt opgeven voor het Colegio: „Papiamentstalige kinderen worden bij ons beslist niet gediscrimineerd."

(foto uit „Macuarima" van E. Rosenstand)

Het is niet dan met de grootste schroom dat ik achter het schrijfmachien kruip. Om velerlei redenen meende ik de allerlaatste te zijn die in dit blad iets in te brengen had.

De belangrijkste reden is: ik heb geen enkel recht van spreken. Meer dan een gastarbeidster ben ik niet. Gehuwd bovendien, dus ik ben me scherp mijn nietswaardigheid bewust.

Voeg daarbij mijn gedeeltelijke onaangepastheid aan het onderwijsklimaat hier.
Levend in de wereld van het bedrijfsleven voel ik me tussen mijn lesgevende collega's vaak als een pater, die op zijn vakantie Mekka aandoet: „Wat menen die mensen het allemaal goed. Maar ach gottegot, wat voel ik me alleen."

Wanneer ik nu voortga de woorden onder mijn vingers weg te roffelen, word ik door één ding gedreven: mijn mededogen met een jeugd die zo slecht voorbereid de maatschappij in moet. Een maatschappij, die onvoorstelbaar hard en ontoeschietelijk is.

Op mij maakt het onderwijs soms de indruk zozeer verstrikt te zijn in zijn eigen problemen, dat de toekomst van de jeugd een af en toe opnevelend doel lijkt.
Ik kan dat wel begrijpen:
Zijn er veel collega's die brieven opgeborgen hebben in één van de vele kantoren, die sigarettenpakjes hebben dichtgeplakt, die gemetseld hebben bij een bouwbedrijf, die luidruchtige toeristen van koffie of een verlegen moedertje uit de kunuku van een bra hebben voorzien?
Wat ik bedoel is dit: **wat weten we af van de wereld waarin de jonge mens na zijn schooltijd verzeild raakt?**

mevr. vloemans:

„ik voel me als een pater op vakantie in mekka..."

Nu even niet van: dat kan je allemaal niet weten. Want: het is een conditio sine qua non. Wij moeten weten wat het is onder een voorman te werken, die juist ruzie met zijn vrouw heeft gehad. Hoe de leerling-kapster zich voelt, die alleen mag kijken en opruimen. Wat er door een havojongen gaat die achter de balie mag zitten. Wij moeten de frustraties van onze oud-leerlingen in hun eerste baan kennen. Ik geloof dat we dan pas adequaat kunnen lesgeven, of, zoals er geschreven staat: adequaat motiveren.

Er is nogal wat te doen over de motivatie van de leerkrachten.

Door wie? Door wat?

Voor zover ik heb geconstateerd is de sterkste motivatie: de plaats in de salariëringstabel.

Toch kan het er bij mij niet in, dat, pak weg, twee hotelmanagers op elkaars schouder uithuilen over de niet gehonoreerde uren, die zij in hun werkomgeving doorbrengen. Ook ken ik in het bedrijfsleven weinig mensen van betekenis, die so wie so hun financiën publiekelijk met elkaar doornemen.

Trouwens, wat zal tijdens een schooluitvoering in de Cas di Cultura een onderwijsman of -vrouw ertoe brengen om tussen de leerlingen te gaan zitten? Wie zal me kunnen vertellen waarom een leerkracht zijn klas alléén een bezienswaardigheid laat bezoeken en verzucht: „Ach, ik heb het al zo vaak gezien, ik weet het nu wel?"

Dat heeft toch niets met een beloning te maken?

Wat moet dan de motivatie zijn?
Ik weet het niet. Ik ben een vreemdeling in Jeruzalem.

Maar ik heb kisten uitgepakt, ben door een chef-fin-in-de-moeilijke-jaren uitgekafferd, heb in de kantine mijn brood naar binnen geslagen. Wat hebben ze me het duidelijk laten voelen wanneer ik blunderde. En er waren vast wel tien anderen die mijn werk wilden doen...

Ik weet wat het is om met een diploma en nada mas! de school te verlaten.
Daarom schreef ik dit stukje.
En omdat mijn hart huilt wanneer ik dit weerloze Antilliaanse kind een maatschappij zie binnengaan, waar niemand op hem zit te wachten.
Wat er ter motivering diene?
Ach gottegot.

b. t. vloemans-broerse •

ontscholing van aruba

Was het maar waar, dat het te *schoolse systeem* eindelijk wordt afgeschaft! Vooral hier op Aruba. Dan zouden we kunnen profiteren van een groot aantal ideeën van Ivan Illich. Het werk van deze auteur dat tot titel draagt *„De ontscholing van de Maatschappij"* (serie Anatomie van de toekomst, het Wereldvenster Baarn) is onderwijskundig gezien zeker van belang voor de Nederlandse Antillen. Uiteraard is het ondoenlijk een ruime samenvatting van dit boek te geven. Illich bestudeerde onderwijs en maatschappijproblemen in New York en Mexico (Cuernavaca). Illich toont, met zeer veel voorbeelden, aan dat *juist buiten de school veel geleerd* wordt: kinderen onderling, samen met familie en vrienden.

Het *didactisch nieuwe* bestaat in het *gebruik* maken van dit leren buiten de school. Het moet gestimuleerd worden. Normale kinderen, vertelt Illich, leren hun eerste taal *terloops,* hoewel zij dat sneller doen als de ouders aandacht aan hen besteden. Zo leren de mensen een tweede taal goed spreken op grond van toevalligheden. *En niet door regelmatig onderwijs!* Als toevallige omstandigheden noemt hij bijvoorbeeld: het intrekken bij anderstalige grootouders, op reis of met vakantie gaan, het verliefd raken op een buitenlander.

In concreto zal men *netwerken* of gelegenheden moeten construeren waar ook volwassenen buiten de school talen kunnen leren.
Misschien mogelijkheden om het Antilliaanse talenprobleem op te lossen? Verder geeft hij aan de hand van een aantal gedane studies in Latijns-Amerika aan hoe de mens door het traditionele onderwijs maar afhankelijk wordt: van een diploma-systeem, van de macht van de leerkracht, van een verbijsterend verstard onderwijsbeleid.
Tot slot nog wat uitspraken om uw nieuwsgierigheid te prikkelen: „Leerlingen leren het meeste zonder en vaak ondanks hun leraren." (pag. 51).

„Wie is er gediend met bruggen naar het niets? De onderwijsinstellingen die ik wil voorstellen zijn bedoeld om een maatschappij te dienen die nu nog niet bestaat..." (pag. 106).

„Onderwijzers worden ontzettend slecht betaald en zijn gefrustreerd door de strikte controle die het schoolsysteem uitoefent..." (pag. 142).

„Eerst moeten we een samenleving bouwen waarin persoonlijke daden zelf weer meer waarde krijgen dan de produktie van dingen en het manipuleren van mensen die bezitten..." (pag. 141).

Een zeer interessante *visie* op het verouderde, starre, levensvreemd geworden onderwijs. De iedere dag sneller plaatsvindende veranderingen in ons leven vragen om een flexibele, creatieve, *voor verandering openstaande mens.* Géén technologische, apatische slaafse *automaten.* Een boek voor „lifemasters", niet voor „schoolmasters" (vrij naar K. Mannheim).
De ondertitel spreekt mogelijk voor zichzelf: „Het einde van een illusie?"

g. j. kolmus •

aansluitingsangst

Bijna dagelijks lezen we in de krant, dat het taalprobleem in de Nederlandse Antillen ernstige vormen aanneemt.
Fr. Anton van Oirschot schrijft in de Amigoe van 14 februari j.l. dat veel leerkrachten in de basisscholen van Curaçao als mode-verschijnsel nauwelijks of geen Nederlands meer spreken. Met het spreken van papiamentu in de klas worden de leerlingen gedupeerd. Men ontneemt hen de kans op succes in het voortgezet onderwijs, DAT NOG GEHEEL IN HET NEDERLANDS GEGEVEN WORDT. Dit „Nederlands" onderwijs sluit weer aan op hogere onderwijssoorten in Nederland, die door Antillianen gevolgd worden, daar deze opleidingen hier ontbreken. DE ANTILLIAAN IS EN BLIJFT OP EEN 2e TAAL AANGEWEZEN EN DAT IS NU NOG NEDERLANDS.
De vraag is nu, INDIEN HET ONDERWIJS HIER „ZELFSTANDIG-ANTILLIAANS" WORDT, of het dan niet meer mogelijk is in Nederland te studeren. Dit laatste kan men betwijfelen.

In Nederland studeren van oudsher af onnoemelijk veel buitenlanders:

- *a. studerenden uit de Derde Wereld;*
- *b. binnendruppelende vluchtelingen;*
- *c. belangstellenden voor een bepaald vak.*

a. De eerste groep volgt doorgaans een vakstudie. Op het gebied van Internationaal Hoger Onderwijs zijn er bijzonder veel specialisatie-mogelijkheden in vreemde talen.
Op niveau van lagere vakstudie zijn de mogelijkheden zeker niet gering. Deze studies worden door studenten uit de „Derde Wereld" op nederlandstalige scholen gevolgd. Voor deze groep geeft de Stichting Bijstand Buitenlandse Studerenden (SBBS) te Utrecht een zeer intensieve Nederlandse taalcursus en een informatie-programma over „leven en studeren in Nederland". De verdere begeleiding van deze studenten maakt hun studie tot een succes. Het enige Nederlands wat bijv. een groep Bolivianen in 1970 kende, voordat zij in Limburg de H.T.S. gingen volgen, bestond uit een enkele vloek en wat slechte woorden. Deze hadden zij van Nederlandse paters in La Paz geleerd, vertelden zij humorvol.

b. Groepen vluchtelingen, b.v. Angolezen uit Portugal, Tsjecho-Slowaken, Biafranen konden destijds rekenen op financiële overheidshulp naast voorzieningen vanwege de University Assistance Fund, U.A.F. Voor hen gelden dezelfde faciliteiten als voor de onder a genoemden. Een eerste probleem is weliswaar het feit dat Nederland de waarde van de „meegevluchte" diploma's en genoten opleiding niet kent. Hiervoor zijn reeds oplossingen gevonden, doordat de ervaren afdeling van de Netherlands Universities Foundation for International Cooperation, de NUFFIC, hierover inmiddels geïnformeerd is. Men bestudeert aansluitingsproblemen.
Een andere bijzonderheid is het feit dat genoemde vluchtelingen verder werk en leven in Nederland zullen moeten vinden. Doch ook daar zijn voorzieningen voor getroffen. Het Ministerie voor Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk werk (CRM) bestudeert dit en treft maatregelen.

c. Over de groep „belangstellenden in een bepaald vak" valt uiteraard niet veel te zeggen. Doorgaans bezitten deze reeds contacten met Nederlanders en maken veelvuldig gebruik van de door Nederland geboden mogelijkheden. Uit bovenstaande blijkt dus dat BUITENLANDERS MET SUCCES IN NEDERLAND KUNNEN STUDEREN. ZONDER zich ZORGEN te hebben gemaakt over AANSLUITINGSproblemen. In de Nederlandse Antillen heerst alom een aansluitingsangst. GOED ONDERWIJS IS HIER: VAN EEN ANTILLIAAN EEN MACAMBA MAKEN! De andere studerenden komen niet als „voorgevormde" Nederlanders naar ons toe.

De Antilliaan moet en zal in een Nederlands keurslijf worden geperst om verder te kunnen studeren. De vraag is of in Nederland wel voldoende voorzieningen voor hem zijn getroffen. Zijn probleem is in dit geval het feit dat hij geen „buitenlander is. Indien hij dat ooit zou worden met welke taal dan ook, en Nederlandse taal blijft als KEUZEVAK op het rooster staan, dan zal hij bepaald veel voor hebben op de eerder genoemde groepen. De vraag is WANNEER hij als partner kan worden verwelkomd in de „internationale wereld" van een koud kikkerlandje. Een partner, die trots is op zijn STREEKtaal en aan wie de school één of meer WERELDtalen heeft geleerd.

g. j. kolmus

LITERATUUR:
1) The Dutch System of International Education (Nuffic-uitgave 1970)
2) Allochtonen in Nederland (Staatsuitgeverij - Den Haag 1971) C.R.M. - Bundel

grawata

„En plannen zoals de werkschema's van inspecteur Peterson zijn m.i. lapmiddelen, ook al liet hij in de krant opnemen n.a.v. de basisonderwijsdag dat het goed werkte." Vorm, jan., pag. 7, 3e kol.
Inspecteur Peterson laat ons het volgende weten: hij heeft niets laten opnemen in de krant over werkschema's e.d. Dat is dan bij deze rechtgezet. Toch schijnt hij de opmerking wel gemaakt te hebben; het stond tenminste in het Amigoe-verslag van de basisonderwijsdag. Als hij de opmerking niet gemaakt had, was het niet in de krant gekomen. Of zou de verslaggever (de heer A. Vogelzang) het zelf verzonnen hebben?

•

Schoonheidskoningin van Aruba, Yvonne Dirksz, is lid geworden van de VLA. VLA gefeliciteerd!

•

In de tweede week van feb. werden er schriftelijke tentamens voor mavo-examenkandidaten gehouden. Dat van biologie ging niet door. Een collega had een week van te voren zijn leerlingen het tentamen al getoond. Dat kwam aan het licht, toen leerlingen van een andere school bij hun leraar kwamen vragen: „of ze ook het oog zouden krijgen"...

•

Op Curaçao krijgen de kleuters voortaan rapporten mee naar huis. De volgende stap is waarschijnlijk het testen van de intelligentie bij het prenatale kind.

•

Bij een schoolonderzoek Nederlandse taal werd de volgende vraag gesteld: Wat is het tegenovergestelde van een welgestelde neger? Een van de antwoorden luidde: Een ongestelde negerin.

•

Op 22 en 23 feb. zijn twee leden van de b.b.o.-sectie mej. Kelly en de heer H. Chin, naar Curaçao geweest. i.v.m. het openen van een lom-school op Aruba, brachten zij een bezoek aan de openbare lom-school Brievengat. De trip werd gefinancierd door de VLA, de overheid verleende medewerking door vrij te geven.

•

De b.b.o.-sektie is ook weer uit de bestuursimpasse; er is een nieuw bestuur gekozen. Voorzitster: mej. G. Bareño, secretaresse: mej. T. Pengel, penningmeester: H. Chin, leden: M. Wever en H. van Balkom.

en uiteindelijk zijn wij paters

• door g. j. kolmus

> Ik kan u echter verzekeren dat de Antilliaanse regering bezig is aan een „master-plan" om de Antillen binnen 5—10 jaar ook in dit opzicht onafhankelijk te maken, evenals dit het geval is in de vroeger Engels Caribisch gebieden die dank zij een constructief visionair op de toekomst gericht Brits beleid, allen over eigen mensen beschikken vanaf de jongste bediende tot en met de President van het Hooggerecht, van bankwerker tot Hoofdingenieur, met een eigen „regiment", eigen kustwacht en eigen politie. Wat zij kunnen, daartoe zijn ook wij in staat, mede en vooral omdat ons onderwijssysteem dank zij vooral Nederlandse missionarissen de toets met elk ander systeem kan doorstaan.

Amigoe 17-2-1973 (R. J. Isa)

Tijdens de koloniale periode hebben vele **paters** hun sporen wel verdiend, aldus de rijke historie der Nederlandse Antillen. Overduidelijk is in ieder geval dat zij hun **stempel op het onderwijs** hier hebben gedrukt. Als opvolgers-onderwijzers van hen zijn wij eigenlijk „nieuwe paters", neo-pater-nalisten.

> Evenals in andere landen herkennen wij ook op de Antillen, de consequenties van de onaangepastheid van het onderwijs.
> 1) Het onderwijs wordt steeds meer en meer als vreemd ervaren. Het onderwijs raakt in een onvruchtbaar isolement en funktioneert niet meer bevredigend.

Amigoe 7-2-1973 (Casseres)

kloosters

Als patertjes gaan wij dagelijks naar ons klooster-schooltje, een plek van het dagelijks leven geïsoleerd, waar kennis wordt aangebracht om onder de palm weer weg te drinken. Eigenlijk gek dat de heer Casseres nu pas constateert dat het onderwijs door de kinderen als **vreemd** wordt ervaren; hij ziet de school als **onvruchtbaar,** een **isolement.** Blijkbaar bereidt de school niet voor op het leven, het leven van hier, nu en straks in de Antillen. Het bereidt voor op het onbekende land. Het beloofde land?

> — Het bijbrengen van een kritische instelling bij de hoofden van scholen, bij het samenstellen van hun leerprogramma's. (Vele onderdelen uit de gebruikte methode-boekjes worden gedegradeerd tot zinloos ballast, indien het Nederlands van de kinderen, een minimaal niveau bereikt.)

Amigoe 15-2-1973 (Casseres)

> De onmacht van de leerkracht tot het geven van effectief onderwijs en zijn bewustworden daarvan. De huidige leerkracht, zelf opgeleid binnen het traditionele onderwijssysteem mist over het algemeen de noodzakelijk flexibiliteit om het onderwijs aan te passen aan de behoeften van zijn leerlingen. Hetzelfde lot ondergaat ook de elders opgeleide leerkracht, die in vele gevallen zich als een volslagen vreemde voelt in een Antilliaanse klas. Over het algemeen is er sprake van een krampachtige onderwijsstijl, die steeds minder resultaten oplevert en steeds meer frustraties teweeg brengt, bij de leerkracht.

Amigoe 15-2-1973

„Pater Innocentius drukt al dagenlang zijn stempel...."

gezag

Het is ook niet zo vreemd als de heer Casseres wil doen voorkomen dat de leerkrachten de **flexibiliteit missen** het onderwijs aan te passen aan de behoeften van de leerlingen. Hij spreekt zelfs van een „krampachtige onderwijsstijl". Komt die kramp niet door die absolute gezagsverhoudingen naast controle en uniformiteit van allerlei plannetjes? Als een encycliek worden geheel onverwacht mededelingen over experimenten e.d. verspreid. Over diverse ontwikkelingen krijgt de leerkracht niets te horen. Autoritair worden bestaande onderwijsproeven stopgezet. Men is tenslotte voor het hoger gezag weer leek en geen (in)gewijde. Als een banvloek vernemen de leken dan ook dat hun onderwijs is ingeslapen. Rust zacht, en vooral koel.

Zoals het verboden is op Nederlandse scholen zelf gemaakte godsdienstlesprogramma's te maken komt men hier ook niet tot de door de heer Casseres genoemde eigen gemaakte leerprogramma's. Evenmin komt de leerkracht tot een door hem gewenste „kritische instelling". Kritiek wordt zo slecht verdragen en **eigen** werk moet altijd „wetenschappelijk" **begeleid** worden. Begeleid kritisch eigen werk.

> **Premier R. J. Isa:**
> **„. . . omdat ons onderwijssysteem dank zij vooral nederlandse missionarissen de toets met elk ander systeem kan doorstaan . . ."**
> **(Amigoe 17-2-1973)**

> Op welke aspecten van de taal moet de nadruk vallen: op de ontwikkeling van de woordenschat, de grammatika, korekte uitspraak of meer op het funktionele gebruik van de taal d.w.z. de taal als middel tot communicatie? Het begint evident te worden dat dit laatste steeds meer aandacht verdient. Momenteel wordt met veel meer voorzichtigheid geoordeeld over dialekten en niet-standaard-talen. De veronderstelling dat dergelijke talen niet voldoende uitgebouwd zijn om te dienen als denkmedium blijkt bij nadere studie te simplistisch te zijn.

Amigoe 5-2-1973 (Confef. Israël over taal)

latijn

Zoals kerklatijn het **volk** van de kerk kon vervreemden, zo overdondert het Nederlands het **volkskind.** Het blijkt dan een dode taal te worden. Twee wetenschappers uit Curaçao zijn er voor naar Jeruzalem gegaan om te constateren dat bij taal de **nadruk** moet liggen op **communicatie!** Dus toch niet op grammatica. Elkaar begrijpen schijnt toch belangrijker te zijn dan hanteren van regels. Tevens ontdekte men in het heilige land dat dialekten toch wel waarde hebben. Toch wel? Er zijn weleens „heilige oorlogjes" om gevoerd: Belgische taalstrijd, Friese taalpolitiek, Russificatieprocessen van de Oekraine enz. enz.

> *Taalautomaten*
> De leerkrachten bereiken langs deze weg hooguit taalautomaatjes, maar beslist geen kinderen die in het Nederlands denken en spreken. Elke vorm van onderwijs die zelfstudie veronderstelt is gedoemd te mislukken, indien niet een speciale methodiek aangewend wordt om de kinderen deze vaardigheid te leren ontwikkelen.

Amigoe 15-2-1973 (Casseres)

drie-eenheid

Voor het kinderleed kwam plotseling het TED-programma als „manna" uit de hemel vallen. Taal, Ervaring en Denken die een eenheid vormen. En nog lukt het niet dat dode Nederlands in het **volkskind** tot leven te brengen.

En als het lukt dan zijn het maar **Taalautomaatjes,** aldus Casseres. Het opzeggen van de onbegrepen Catechismus wordt tot doel van veel onderwijs.

Menselijk gezien begrijpelijk dat veel opstandige „onderwijspaters" reeds zijn overgegaan tot de **volks**taal, de taal van het hart. Dat dit dialect slechts in eigen „onderwijsparochie" gesproken wordt, maakt **één of meer andere talen noodzakelijk.** Het is te hopen dat deze progressieve herdersgroep hiermee rekening houdt.

hiernamaals

Wat de toekomst brengen moge! Als „opium voor het volk" geven wij ons onderwijs aan de kinderen. **In** afwachting van betere tijden. Er is tenslotte een conclaaf met plannen over welke kant het uitgaat met deze kerkprovincie. Hopelijk komt er eindelijk een oplossing voor het taalprobleem, wordt het onderwijs een zaak voor **iedereen,** komt er **een democratische organisatie en stijl van leidinggeven,** kortom een vruchtbaar door premier Isa genoemd „master-plan". Amen.

Dit zijn de nieuwe lokalen van het Colegio Arubano, waarin een deel van de 710 leerlingen onderdak zal vinden. Hopelijk zijn ze wel functioneel, want fraai zijn ze beslist niet te noemen.

Het Colegio heeft de lokalen reeds feestelijk in gebruik genomen. De officiële opening laat echter nog even op zich wachten, aangezien er enige problemen zijn over meerkosten.

pcp-advies

VRAAG: Iemand is vanuit Nederland uitgezonden naar Aruba, is daar in vaste pensioengerechtigde dienst gegaan.

Hij heeft recht op pensioen als hij 10 jaar in dienst is geweest. Na 7 jaar neemt hij ontslag en gaat naar Nederland. Het bevalt echter niet en een jaar later komt hij weer naar Curaçao en gaat daar in vaste dienst. De vraag is: tellen die 7 jaren van Aruba nu nog mee voor pensioen en heeft hij dus nog 3 Curaçao-jaren nodig om de 10 jaar vol te maken, of zijn die 7 jaren vervallen?

ANTWOORD: *Pensioengerechtigde diensttijd kan rustig onderbroken worden. Het ene jaar zal niet meetellen zonder meer. Hij kan dat wel inkopen, zodat het weer ononderbroken is. Het telt dan mee voor een ½ jaar. Als hij dan nog 3 jaar blijft (en dat moet hij wel om de 10 jaar vol te krijgen, dan heeft hij na die tijd dus in elk geval al 10½ jaar.*

Een moeilijkheid kan er zijn: wanneer hij voor de 2e keer uitkomt, mag hij eigenlijk niet ouder zijn dan 34 jaar om weer in pensioengerechtigde dienst te komen.

Wanneer hij ouder is kan het betrokken eilandgebied of schoolbestuur vragen aan de gouverneur om dispensatie, die in dergelijke gevallen steeds wordt gegeven. Ook zal hij opnieuw gekeurd moeten worden.

r.p.c. •

Vragen voor deze rubriek inzenden aan de redactie.

ingezonden stukken

ingezonden stukken
ingezonden stukken
ingezonden stukken

geachte redaktie,

Het is voor mijn gevoel een uiterst trieste zaak dat, juist nu uw blad qua vorm en inhoud kwaliteiten begint te vertonen die ik in de vorige jaargang maar zelden heb kunnen ontdekken, uw gelederen ernstig worden verzwakt door de heer G. J. Kolmus die:

a. de stilistische capaciteiten mist om een leesbaar artikel te schrijven,
b. niet de gave bezit een logisch betoog op te bouwen in eenvoudige taal,
c. de taal waarin hij zijn stukken schrijft niet beheerst,
d. niet de bereidheid toont om na verzoek het een en ander naar behoren uit te leggen,
e. zich bezondigt aan het fout overnemen van uit het verband gerukte, niet ter zake doende citaten,
f. zich verstout zich een geestverwant (!) te noemen van Erasmus en Multatuli, terwijl uit zijn artikel over het Papiaments blijkt dat hij van Erasmus niet veel meer dan de naam kent en uit het fout overgenomen en fout geïnterpreteerde citaat van Multatuli uit diens Max Havelaar, een werk waaruit de geest van Multatuli wel heel duidelijk wordt, blijkt dat hij dit niet of nauwelijks heeft gelezen,
g. zich laat verleiden tot het uiten van een ongenuanceerde, in zijn context onlogische, botte verwensing die zo tekenend is voor hemzelf, dat hij zich daarmee, voor wat betreft zijn redactiewerk, een testimonium paupertatis heeft uitgereikt.

h. m. van keule

P.S. Op verzoek ben ik altijd bereid eventuele onduidelijkheden toe te lichten.

geachte heer v. keule,

Over de punten a, b, c, e en f heb ik een ernstig onderhoud met de heer Kolmus gehad. Hij ziet nu wel in dat hij op het door u bedoelde gebied bepaald zwak begaafd is. Er is echter vooruitgang te bespeuren; hij heeft inmiddels zelf in een van zijn artikelen (feb., pag. 7) een grote fout ontdekt: de boerin waar Hermans over spreekt moet niet een Volendamse zijn maar een Staphorster.
Toch stelt het ons enigszins teleur, dat u wel bent nagegaan of de punten en komma's e.d. op de juiste plaats stonden, maar nergens bent ingegaan op de inhoud van het stuk. U zult misschien zeggen dat u de inhoud niet kon begrijpen, maar dat is nauwelijks aan te nemen. Een goede verstaander, zoals u ongetwijfeld bent, heeft maar een half woord nodig, nietwaar. Er worden in het artikel een aantal uitspraken gedaan die niet voor tweeërlei uitleg vatbaar zijn. De inhoud daarvan interesseert ons meer dan de stilistische kwaliteiten.
T.a.v. het in punt d. gestelde, heb ik opgezocht wat u naar behoren uitgelegd wilde zien. U had tevergeefs gezocht naar iets sprookjesachtigs in het artikel „Nieuwjaarssprookje" (jan., pag. 8) en vroeg toen om een verklaring. M.i. ligt de verklaring toch voor de hand. Het stuk voldeed immers aan alle eisen die men aan een sprookje mag stellen:

geen verband houdend met historische gebeurtenissen;
geheel op verbeelding berustend;
spelend in een onwerkelijke wereld;
uiting van de fantasie.

(De Nieuwe W.P.-encyclopedie, deel 5, blz. 195)

Bovendien heeft u zelf ook nog, zij het misschien onbewust, een rol in dit sprookje gespeeld, door als de Prins van Doornroosje alle mensen in het kasteel (=de lezers van Vorm) wakker te kussen.
Wat punt g. betreft, laat de heer Kolmus u weten, geenszins de bedoeling te hebben gehad, persoonlijk kwetsend te zijn geweest. Hij betreurt het bizonder indien dit als zodanig is overgekomen.
Tot slot breng ik zijn dank aan u over voor de kritische begeleiding van zijn werk, waaraan hij nog toevoegde: „Meneer is zeker leraar Nederlands."

hoofdredakteur

P.S. Wie een toelichting wenst van de testi-eh-dinges wendde zich tot de heer Van Keule.

partij kiezen én vakbond kiezen

Het ongenuanceerde karakter van het artikel „Partij kiezen of vakbond kiezen" van de hand van H. J. Mulder in Vorm van februari wekt door de aard van de beweringen op tot tegenspraak. Wij kennen collega Mulder allemaal als een zeer krities en een tikkeltje formeel redenerend man. Daarom heeft het mij en ook anderen verbaasd dat hij zo'n stuk kon schrijven. Wie reclame maakt voor zeep, moet ongenuanceerde kreten slaken. Wil men echter propaganda maken voor een vakbond, dan moet men wat voorzichtiger zijn in zijn uitspraken.

Wat jammer dat die onderwijzers het NVV hebben verlaten. De hoog geroemde eenheid en solidariteit met de arbeiders zijn weer wat verder weg komen te liggen. Dat „politiek kleur bekennen" valt overigens wel mee, wanneer wij bedenken dat de samenwerking tussen het NVV, NKV en CNV groeiende is en een fusie in het verschiet ligt. Hoe socialisties is het NVV nog en hoe „links" zijn de beide andere bonden al? Wat versta jij trouwens onder links? Elke partij heeft tegenwoordig zijn linkervleugel. Ik zou de leden van de diverse linker vleugels niet onmiddellijk willen identificeren met het socialisme.

Knappe bond die strikt neutraal kan zijn op politiek, religieus en levensbeschouwelijk terrein. Is dit wel mogelijk? Is dit überhaupt wel nodig? Het feit dat deze leden de ABOP verlieten, omdat deze bond deel uitmaakt van het NVV, is al een levensbeschouwelijke stap. Maar goed, iedereen mag zich organiseren op de wijze die hem het beste lijkt en volgens principes die hij het hoogste acht. Maar suggereer dan niet dat de waarden en principes waar het NVV van uitgaat negatief zouden zijn, omdat de ABOP niet optreedt

tegen „aanhangers van de vlegelcultuur" of maatschappijkritiese leraren Maatschappijleer.
De opmerkingen die je in dit verband maakt raken kant noch wal. Het hoogste doel dat een leraar bereiken kan is toch dat zijn leerlingen krities en genuanceerd kunnen denken, wanneer zij de school verlaten. Je generaliseert hier gruwelijk. Je opmerkingen over maatschappijkritiese scholen en druggebruik en links-politieke indoctrinatie zijn zeer onzorgvuldig en zouden de Telegraaf niet misstaan.
Wat moet een school anders doen dan de leerlingen voorbereiden op de maatschappij. Als die leerlingen dan ook nog die maatschappij krities tegemoet treden, dan is er iets groots tot stand gebracht.
Dat koffie net zo slecht is als een drug, is een uitspraak die je zelfs niet aantreft in het veel gesmade boekje over scholieren van de „kritiese leraren".
Wanneer ben je met links-politieke indoctrinatie bezig? Dat zou ik nu wel eens willen weten. Maakt een leraar zich daaraan schuldig wanneer hij in verband met Vietnam iets onvriendelijks zegt over Nixon, of er in de klas geen geheim van maakt dat hij vurig hoopt dat McGovern de verkiezing wint? Maakt de AVL daar bezwaar tegen (en sommige anoniem gebleven ouders, zoals gebleken is)?
Een bond die zich hier tegen wil opstellen mag zich niet meer neutraal noemen. Ook zij heeft gekozen. „Links" wordt vaak polarisatie verweten, de AVL echter en ook collega Mulder hebben, ongewild misschien, aan de scheiding van geesten meegewerkt.

j. de graaff

woorden over lidwoorden

In de februari-vorm verscheen van de hand van collega neerlandicus Litmaath van het Colegio Arubano een artikel getiteld Het lidwoord in het Nederlands, bevattende o.a. elf het-woorden regels.
Zijn deze regels de definitieve sleutel tot de oplossing van het overjarige lidwoordenprobleem? Niet helemaal, zegt de schrijver, omdat niet alle het-woorden in een systeem kunnen worden ondergebracht, b.v. de eenlettergrepige het-woorden. Alhoewel ik sterk het vermoeden heb, dat deze laatste groep wel eens heel groot zou kunnen zijn, zou ik toch bijzonder blij zijn met de regels als ik de indruk had dat zij in de praktijk zouden funktioneren!
Wat doen we met deze regels? We delen ze uit aan de leerlingen die ze dan braaf uit het hoofd leren met de gedachte dat hun Nederlands nu eindelijk vooruit zal gaan. Wat doet de leerling met deze uit het hoofd geleerde regels? Kan hij ze toepassen???? Een kardinale vraag lijkt mij.
Wanneer een leerling mondeling een vraag beantwoordt, een vraag stelt of een opmerking maakt, zal hij misschien naar het juiste woord zoeken, maar als hij dat gevonden heeft zeker niet meer naar het goede lidwoord door zichzelf de vraag te stellen of het gevonden woord thuishoort in een of andere regel of niet. Geen enkele normale taalgebruiker doet dit! Wij werken met automatismen. Voor mij is het het varken zoals het is das Schwein en ook le cochon. Geen regels! En bij het schriftelijk taalgebruik? Als een leerling een opstel schrijft zal hij in geval van twijfel eerder een woordenboek gebruiken dan regels. De vraag is echter hoe vaak twijfelt een leerling? Niet bij een woord dat tot zijn normale woordenschat behoort en dat hij al honderden malen fout heeft gebruikt. Moeten we dan een leerling laten twijfelen aan al zijn gebruikte zelfstandige naamwoorden en die een voor een laten onderzoeken met behulp van regels en/of woordenboek? Ondoenlijk lijkt mij.
Iedere leerling moet van al zijn zelfstandige naamwoorden behorende tot zijn basis woordenschat weten of er de of het voor moet. Moet dat bij andere vreemde talen niet?
De basisschool zal vanaf het eerste woord Nederlands de kinderen de vaste combinatie van lidwoord en zelfstandig naamwoord moeten leren! Indien de basisschool faalt in dit opzicht, en die indruk heb ik sterk, gezien de omvang van het lidwoordenprobleem bij het voortgezet onderwijs, dan zullen wij via de, naar ik heb gehoord, bestaande frequentielijsten van het Nederlandse woord onze leerlingen als automatismen moeten bijbrengen, het woord, het boek, het lokaal, enz. Dat hiermee dan veel tijd verloren gaat die voor heel wat nuttiger zaken gebruikt zou kunnen worden lijkt mij duidelijk.

h. m. van keule

alternatief

Er is een nieuwe, wekelijkse bladzij in de Amigoe di Aruba, met anonieme schendstukjes en ongetekende scheldverhalen, stiekeme hints en ongefundeerde zwartmakerij; hèt alternatief — de andere kant van de verhaaltjes van de zich „genuanceerd opstellende" ghostwriter blijft ongenoemd, wordt niet duidelijk gemaakt, achteloos terzijde geschoven. Wat overblijft zijn slechts kreten, zonder basis, zonder motief. Fijn blad, die Amigoe. Respectabel vooral door die stukjes. Echt Alternatief.

h. j. m.

Dat artikelen in de krant niet ondertekend worden, is een gebruikelijke procedure. Niet ondertekende artikelen komen voor rekening van de redactie, dachten we.

red.

ingezonden stukken
ingezonden stukken
ingezonden stukken
ingezonden stukken

nederlandse taal

Het Nederlands kan een belachelijke taal zijn. Een maand of wat geleden kwam meneer H. Booi van Cultuur en Opvoeding (Ajax-Feyenoord, u weet wel) met een groep gevluchte of studerende Antillianen in Nederland voor de Wereldomroep-TV in de luchtposteditie: samenspraken, voordrachtjes enz. Hoe koud het was en hoe ver.
Enkele grapjurken traden toen ook op in de trant van: „Jantsje saach iens proimen hanghen, oeël als aaiheren so hroot." Krom van de lach natuurlijk. Ik óók. Dacht even aan Tjalie Robinson (indosiders weten over wie ik het heb . . .). Dacht toen ook aan de plaatselijke collega's die ik wel eens hoor manifesteren in mijn moedertaal, en daarin geacht worden onderwijs te (kunnen) geven, en uitleggen hoe „hroot die (resp. hèt) aaiheren" wel zijn. Zíj kunnen (en willen het eigenlijk) niet en de arme kinderen snàppen het niet. Waaròm dan toch? Hulde dan in elk geval voor kollega H. die de zaakvakken in het Engels geeft. En waarom niet?

h. j. m.

wel aardig maar niet waardig

Ons principe was duidelijk gesteld niet met kreten te komen maar eerst binnenskamers te oriënteren, inventariseren en dan de problemen uit te werken.
Ondanks alle waardering voor de „geestige" bladvulling en de belangstelling van de heer Jutten voor onze activiteiten is ons streven hiermee niet gediend.

Werkgroep van
vrouwelijke leerkrachten,
secretaresse
n. g. weustink-de vries

colegio arubano ... *(vervolg van pag. 9)*

— Er wordt weleens beweerd, dat onderwijsmensen weinig sociaal voelend zijn............

R.H.: (trekt de wenkbrauwen omhoog): Dat verbaast me, ik begrijp niet hoe men daarbij komt. Maar misschien wordt daarmee de Nederlandse groep bedoeld. De Nederlands sprekende leraren vormen een nogal geïsoleerde kolonie. Maar ja, dat was met ons Antillianen in Nederland destijds net zo. Tussen twee haakjes, en dat heeft er verder niets mee te maken, ik vind het vreemd dat de leden van één vereniging, de VLA, en helemaal ons geval nu gebleken is dat we een gemeenschappelijke hobby (honkbal, j.j.) en gemeenschappelijke kennissen hebben, elkaar met „u" en „meneer" aanspreken.

— O.k. Richard, er wordt de laatste tijd heftig gedebatteerd over de school van de toekomst. Men weet alleen nog niet of de voertaal Spaans of Engels moet zijn. Blijkbaar is iedereen het er wel over eens dat het Nederlands buiten beschouwing kan worden gelaten. Dat betekent dus dat de huidige opzet van het Colegio gaat verdwijnen en dat we een heel ander Colegio Arubano gaan krijgen.

R.H.: We hebben weleens vaker veranderingen meegemaakt.

— Hier en daar kun je de mening horen dat, met het vertrek van de Nederlanders, het onderwijspeil naar beneden zal gaan. Deel jij die mening?

R.H.: Door het wegtrekken van een grote groep zal er waarschijnlijk een tijdelijke terugslag komen. Maar — en stel nu even dat Spaans de tweede taal wordt, wat ik het meest voor de hand liggend vind — dan zullen wij, zolang het nodig is, leraren uit de omringende landen halen en daar zijn ook uitstekende opleidingen, dàt heb ik zelf gezien. We zullen het wel even moeilijk hebben, maar dat het niveau noodzakelijkerwijze moet zakken, dat geloof ik niet.

primeur voor de antillen

Juwelier **KAN**

brengt als eerste op de Nederlandse Antillen het nieuwste elektronische horloge

ETERNA SONIC

Voor mensen die met secondes werken is dit het enige werkelijk nauwkeurige horloge.

Nauwkeurig tot op ongeveer 30 seconden per maand. Een batterij draagt zorg voor de energie van het uurwerk, toereikend voor een jaar.

Voor de grootste precisie naar **KAN**
Vraagt vrijblijvend naar de

ETERNA SONIC